

УДК 57.0015:538.567:371.24 (0755)

РЕЗУЛЬТАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ У ВІННИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

В. М. Мороз, Т. Л. Полєся, Ю. Й. Гумінський, Л. В. Фоміна

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

RESULTS OF INTRODUCTION OF NEW TECHNOLOGIES OF EDUCATION BY THE CREDIT-MODULAR SYSTEM IN VINNYTSIA NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY

V. M. Moroz, T. L. Polesya, Yu. Y. Huminskyi, L. V. Fomina

Vinnitsia National Medical University by M. I. Pyrohov

Через реформування вищої освіти України у вищих навчальних медичних закладах з 2005 року впроваджується кредитно-модульна система навчання. Впродовж реалізації основних положень кредитно-модульної системи були виявлені переваги та недоліки. У зв'язку з оптимізацією якості вищої медичної освіти створені нові напрямки реалізації основних положень кредитно-модульної системи навчання з врахуванням національних особливостей. Проведений порівняльний аналіз поточної успішності та результатів складання ліцензійного інтегрованого іспиту Крок 1 у студентів, що навчались за традиційною та новою кредитно-модульними системами, не виявив суттєвих відмінностей між різними системами викладання, а за результатами складання ліцензійних іспитів студенти показали кращі результати при кредитно-модульній системі навчання.

Results of introduction of new technologies of education by the credit-modular system in Vinnytsia National Medical University are presented. Reformation of the Ukrainian higher medical education introduction from 2005 school year during realization of the basic states of the credit-modular system of organization of educational process were revealed advantages and disadvantages. Improvement of the quality of the higher medical education allowed making new directions of the realizations basic states of the credit-modular system of organization of educational process with taking into account national peculiarities. It was conducted comparatively analysis of current progress and results of license exams Krok 1 in students who studied by traditional and new credit-modular systems. Students had better results by the credit-modular system of education.

Вступ. На сьогодні одним з найважливіших стратегічних завдань вищої освіти України є забезпечення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог. Реформування медичної вищої освіти дозволить адаптувати національну систему вищої освіти до вищої освіти Європи. Процес євроінтеграції вимагає нових підходів до організації навчального процесу у вищих медичних навчальних закладах та полягає у запровадженні кредитно-модульної системи навчання [1, 2]. Процес євроінтеграції у сфері вищої медичної освіти вимагає нових підходів до організації навчального процесу, що полягає у пошуку ефективних методів засвоєння студентами теоретичних знань та практичних навичок [4].

Основна частина. Згідно з наказами МОН та МОЗ України у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова, з 2005–2006 навчального року впроваджено нову систему навчання, базисом якої є кредитно-модульна система вик-

ладання, співвідношення викладач – студент 1:5, наявність університетської клініки, використання європейської рейтингової шкали оцінювання успішності ECTS. Основними тезами нових навчальних технологій є “навчання протягом усього життя” та “в центрі навчання – студент” [3]. Новий навчальний план підготовки майбутніх лікарів базується на принципах кредитно-модульної системи, основою якого є кредити для вивчення дисциплін, відсутність екзаменаційних сесій, збільшення самостійної роботи студента (до 40 %), виробнича практика впродовж навчання, рейтингова система за шкалою ECTS. У 2010–2011 навчальному році додипломна підготовка майбутніх фахівців наближається до завершення. Студенти 6 курсу по закінченні навчання отримують диплом європейського зразка і відповідно Додаток до диплома “Diploma supplement”, в якому відображені всі види діяльності студента та результати успішності. Впровадження нових навчальних планів в усіх

вищих медичних закладах України надає можливість визнання навчальних досягнень студентів незалежно від місця їх навчання [4, 5]. Впродовж 6 років навчання були виявлені розбіжності між національною та європейською системами медичної освіти та внесені корективи, що відображено в наказі МОЗ України № 414. Проведений аналіз організації навчального процесу за кредитно-модульною системою у ВНМУ виявив необхідність його вдосконалення, тому згідно з наказом по ВНМУ за № 397 від 26.10.2010 р. введена єдина універсальна шкала перерахунку традиційних оцінок з 5-бальної традиційної системи оцінювання успішності студентів у рейтингові бали, запроваджено єдину залікову книжку для студентів всіх факультетів очної форми навчання (протягом 6 років), яка містить обов’язкову інформацію про результати всіх видів успішності. Впровадження кредитно-модульної системи навчання у ВНМУ виявило як позитивні, так і негативні сторони в порівнянні з традиційною системою навчання. Перевагою є те, що успішність студентів контролюється на кожному практичному занятті (100 % опитування – акумуляція балів), зменшено кількість пропущених аудиторних занять, зросла мотивація студентів до навчання, методично-обґрунтовані регулярні контрольні заходи, більш гнучка багатобальна рейтингова шкала оцінювання успішності студентів. Незадовільні оцінки відпрацьовуються студентом. Викладачами кафедр проведена велика творча робота – створені нові підручники, навчально-методичні посібники, збірники тестів, ситуаційні задачі тощо. Оновлений сайт університету, що є передумовою для дистанційного навчання. Недоліками нової системи є відсутність співвідношення викладач – студент 1:5. Внаслідок великої кількості студентів в групах (12 – 13 чол.), а на гуманітарних кафедрах по 26 – 28 чоловік, викладачі не встигають перевірити теоретичні

знання студентів, і головне, опанувати практичні навички та професійні вміння, особливо на кафедрах клінічного профілю. МОН України не затверджені основні нормативні документи: Положення про впровадження кредитно-модульної системи у ВНЗ, Положення про стипендіальне забезпечення, порядок відрахування та поновлення на навчання студентів, ліквідації академічної заборгованості тощо. З оглядом на відсутність університетських клінік та проведенням практичних занять на базах міських лікарень, виявляється проблема навчання на клінічних кафедрах – відсутність тематичних хворих в клініках, недосконалі шляхи оцінювання якості СРС з клінічних дисциплін та неможливість перевірки викладачем якості підготовки за браком часу, не створені та не уніфіковані загальні стандарти та критерії контролю успішності студентів при виконанні практичних навичок на клінічних кафедрах. Головною з причин перешкод в реалізації основних положень кредитно-модульної системи навчання є недостатнє фінансування вищої медичної освіти. Для порівняння якості навчання за кредитно-модульною системою та традиційною системою проаналізовані дані поточної атестаційної успішності студентів, які навчалися 2006–2007 н. р. та 2010–2011 н. р.

Отримані дані свідчать, що аналіз показників середнього бала поточної успішності студентів за традиційною системою навчання не відрізняється суттєво від показників за новою кредитно-модульною системою (табл. 1). Проаналізовані показники результатів складання ліцензійного інтегрованого іспиту Крок 1 (табл. 2).

Слід відмітити позитивну динаміку складання ліцензійних іспитів Крок 1, процент складених тестів при новій системі зріс на 11,5 % в порівнянні з тестуванням при традиційній системі викладання.

Таблиця 1. Порівняльний аналіз атестації поточної успішності студентів станом на 28.10. 2006 р. та 01.11.2010 р. (середній бал)

Курс	I	II	III	IV	V	Всього
Трад. система навчання (2006—2007 н. р.)	—	—	3,4	3,7	3,76	3,69
Кредитно-мод. система навчання (2010—2011 н. р.)	3,8	3,8	3,6	3,6	3,8	3,7

Таблиця 2. Порівняльний аналіз результатів складання ліцензійного інтегрованого іспиту Крок 1

Рік навчання	2007 рік (трад. система)	2008 рік (кредитно-мод. система)	2009 рік (кредитно-мод. система)	2010 рік (кредитно-мод. система)
(%) складених тестів	69,7	65,4	67,3	77,7